

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 10.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 6.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljiti «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Prvim siječnja 1917. otvara se pretplata na „Objavitelju Dalmatinskom“ sa „Smotrom Dalmatinskom“ i na samu „Smotru Dalmatinsku“. S obzirom na to što su uslijed sadašnjih prilika, poskočili štamparski i drugi troškovi radi izdavanja tih listova, to im je cijena od 1. siječnja 1917. povišena kako slijedi:

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku kr. 12. samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ kr. 6. samoj „Smotri Dalmatinskoj“ kr. 8. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi „Objavitelja Dalmatinskoga“ stoje 10 para a pojedini brojevi „Smotre Dalmatinske“ isto 10 para. Zastareni brojevi para 20.

Zupski uredi, pučke i građanske učione i samostani u Dalmaciji plaćaju za „Objavitelju Dalmatinskom“ i za „Smotru Dalmatinsku“ kr. 480 na godinu, i to sve u jedan put i unaprijed.

Gospoda pretplatnici, kojima pretplata dopjeva, umoljena su da je na zgodno vrijeme obnove, kako neće pretrpjeti prekidanja u primanju lista.

Pretplate se šalju poštanskim naputnicama Uredu „Dalmatinskog Objavitelja“ u Zadru.

N. V. Cesar Karlo kod vojske na jugozapadnoj fronti, u Poli i Trstu.

BEČ, 18. Cesar se danas povratio sa puta na frontu, koji je potrajao nekoliko dana. Mladi vrhovni vojskovođa, prije svega je obašao vrijedne čete i prokušano ratnu mornaricu, koji vjerno čuvaju jugo-zapadnu frontu. Dana 15. decembra pripio je Cesar, sa vojničkom pratnjom i drugim vrhovnim dvorskim meštrovom grofom Berchtoldom, u Polu, gdje ga dočekao zapovjednik flote veliki admiral Haus sa svojim štabom, zapovjednik ratne luke admiral Chmelarz sa oficirima svog zapovjedništva, počasna satnija mornarskog zbora sa mornaričnom muzikom i namjesnik Tršćanski barun Fries-Skene. Pošto je saslušao izvještaje, Cesar se odveze u pratnji zapovjednika flote, najprije na lučki admiralat, te pošto mu prikazaše oficire, koji su tamo bili na okupu, stade da obagje ratnu luku. Vladao pregleda austro-ugarske i njemačke podmornice, stanicu hidroplana i dijelove bojne flote, koji se nalaze u Poli; osobito je potanko razgledao lagju «Szt. Istvan» na kojoj se vijala zastava darovana od ugarskih gospođa. Zatim je doručkovaio na lagji «Viribus Unitis». Pošto se oprostio sa poglavcima ratne mornarice, krenuo je popodne iz Pole.

Dana 15. decembra Cesar je stigao u sjedište Boroevičeve armije, gdje su ga dočekali zapovjednik armije, njegov uži štab, počasna satnija koja se sastojala od sve same odlikovane momčadi armije i zemaljski predsjednik grof Attems. Cesar saslušao službene izvještaje pak se odveze u zapovjedničku zgradu, gdje mu prikazaše oficire, te se u kratko povede riječ o vojničkom stanju.

U noći na 15. decembra Cesar krenu ka koruškoj armiji. Sutra dan izjutra dvorski voz ugje u sjajno iskličenu željezničku stanicu sjedišta te armije, gdje Vladao dočekaoše FML. Scotti, kojemu je povjerenje zapovjedništvo, sa svojim štabom, zemaljski predsjednik grof Lador, bogato odlikovana počasna satnija koruške domaće pukovnije i zemaljski kapetan baron Aichelburg. Nekoliko žena i djevojaka u krasnoj narodnoj nošnji izručiše mladom Cesaru pozdrav svoje zemlje. Vladao obagje prvo svega grad, gdje ga svagdje oduševljeno pozdravljahu, pak otiđe u zapovjedničku zgradu da se orijentira o vojničkoj situaciji, pak sa vojničkim zapovjednikom i s poglavcima civilnih vlasti odveze u gornju dolinu Drave da tamo pregleda čete. Tu primi odošlanstva raznih općina. Cesar neprestano naglasivaše požrtvovnost Korušćanaca, koji su se u ovom ratu već toliko odlikovali, te ih uvjeravaše o svojoj neprolaznoj zahvalnosti.

Dana 16. decembra Cesar krenu iznova u područje Boroevičeve armije, gdje je 17. decembra pregledao veliki broj četa te posjeti i grad Trst, gdje se zadržao nekoliko sati. U noći na 18. decembra krenu natrag u Beč.

BEČ, 18. Javljaju iz stana ratne štampe: U nedjelju izjutra Cesar otiđe sa zapovjednikom armije generalom pukovnikom Boroevičem u jedno mjesto, koje je samo malo kilometara udaljeno od fronte, da pregleda čete armije na Soči. Putem bijahu na doček poredane prokušane čete ugarskog domobranstva. Na desnom krilu pojedinih odjeljaka bijahu osobito odlikovana momčad. Cesar oslovi svakoga od te momčadi, pruži ruku najhrabrija hvala ih neprestano i izričući im priznanje. Vladao zatim nastavi put, po svojoj naročitoj želji, cestom koja ide prema ne-

prijateljskoj strani, da bolje vidi dvorca Miramare, u kojemu je proveo svoje djetinstvo. Cijelim putem do Općine Cesar se vozio kroz redove vojnika koji su mu oduševljeno klicali. Što se više primicao Trstu, to je veća bila tiska naroda duž ceste. U Trstu pučanstvo ga sa neopisivim veseljem dočeka. Svi su prozori bili puni čeljadi, koja su mu klicala, rupcima mahala i cvijećem ga obasipala; Cesareva kola bila su čisto zasuta cvijećem. Ovacije dopriješe do najvišeg stepena, kad je Cesar sašao s kola da pregleda počasnu satniju i pogje pješice na Namjesništvo. Na putu u Namjesništvo pozdravila je Vladara poredana patriotska mladež. U namjesničkoj zgradi njegovu Veličanstvu prikazaše visoko svećenstvo, činovništvo, pozvane predstavnike pučanstva i humanitarnih ustanova. Cesar izreče svima, koji su stekli zaslugu u korist ratne skrbi, svoju iskrenu zahvalnost. Nekadašnjeg tršćanskog načelnika Sandrnellija Vladao pozdravi talijanski ovako: «Došao sam sa osobitom radošću u Moj grad Trst, gdje pučanstvo podnosi sa patriotskim osjećanjem i tako velikom požrtvovnošću ratne nevolje. Ja ću svima srestvima nastojati oko njegova novog prvata u buduće mirno vrijeme.» Predstavnicima Slovenaca rekao je Cesar slovenski: «Veseli me što ovdje vidim i predstavnike slovenskog naroda na Primorju, koji se u ovo teško doba odlikovao sa tolikim primjerima požrtvovnosti i patriotskog saučesća.» Kad se Vladao pojavio na balkonu namjesničke zgrade, muzika je zasvirala narodnu himnu. Silan svijet priredi Vladao, koji je na sve strane zahvaljivao, burnih ovacija.

U 2. s. popodne Cesar krenu iz Trsta. Cesar progje mimo mjesta Duvolja, koje su neprijateljski letioći već toliko puta napadali i obagje čete vojske, austrijskog domobranstva i narodnog u-stanka, koje bijahu poredane u jednom malom mjestu na Kraškoj visoravni. Ma da je počela kiša padati, Vladao se zadržao kod svojih četa, da im iskaže svoju zahvalnost. Deprekidno hvala ih i propitkivajući se, raspali u njihovim srcima onaj plamen, koji je austro-ugarsku vojsku već toliko puta pobjede poveo i koji će ih i unaprijed voditi. Kad se mrak uhvatio, Cesar se oprosti sa svojim vojnicima. Na povratku kući pozdravljali su ga rasvijeljeni prozori raznih mjesta, vatre po visovima i klicanje pučanstva, koje se takmilo sa topovskim gruvanjem. Cesarev pohod izazva nečuvano oduševljenje.

Kod četa na koruškoj fronti, baš najbliže neprijatelju, dok su topovi gmrjeli, Vladao pregleda čete nekoliko divizija. Od rana jutra do mrkle noći, a ne mareći ni za jelo, neumorno se razgovarao sa svakim pojedinim vojnikom koji je nosio koje odličje, u njegovom materinskom jeziku. Bio Nijemac ili Mađar, Hrvat ili Leh, slušao je svak svoja Vladao gdje ga pita za ženu i djecu, za bojeve i podvige i za junačko zdravlje. Do smrti vjerna momčad na Soči nikad neće zaboraviti Cesarev posjet, a neće ga ni grad Trst, koji je svakome Austrijancu drag, i koji, otkad je rat buknuo, sluša topovsko gruvanje, u tvrdog nadi da će hrabri sinovi svih austro-ugarskih naroda braniti taj biser Jadranskoga Mora.

„Karlovi četni križi“.

BEČ, 16. «Streffleurs Militärblatt» objavljuje previšnju vojnu i flotnu zapovijest 13. decembra, u kojoj Cesar, da iskaže svoju zahvalnost i priznanje četama, koje je u ovom ratu zapao najteži zadatak i koje su u bojovima dosad nečuvane žestine i trajanja junački svoju dužnost vrsile i u neprestanoj opasnosti, vjerne zakleli svojoj, život svoj ulagale, utemeljuje «Karlovi četni križi» te naređuje, da se na trakovne svih dekoracija, što su udijeljeni i što će se udijeliti za hrabro ili uspješno držanje pred neprijateljem, zadjenu dva mača unakrst.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 16, 17 i 18 o. m. nalaze se u «Objav. Dalmatinskomu».

Izvjestaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 16. Glavni stan javlja, 16. decembra:

Na jugu naše pozicije kod Fellahie uzbili smo jake neprijateljske konjičke čete; u isto vrijeme ustavili smo s uspjehom napad neprijateljske pješadije. Zarobili smo nekoliko ljudi.

Kavkaska fronta: Broj ruskih vojnika koji k nama prelaze, raste danimice.

CARIGRAD, 18. Glavni stan javlja, 17. decembra:

Fronta na Tigrisu:

Južno od pozicije kod Fellahie ušutkali smo vatra oko pozicije od 15 do 16. decembra više puta iznenada otvarao protiv nas, i našim napredovanjem uzbismo jake neprijateljske konjičke čete.

Perzijska fronta:

Napad što su Rusi sa slabim snagama preduzeli protiv linije naših predstraža sjeverno od Hamadana, lako je odbijen. Na ostalim frontama ništa važno.

Izvjestaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 17. Izvještaj generalnog štaba, 16. decembra:

Od Drijespenskog jezera do Strume slaba neprijateljska artiljerijska vatra. Uzduž Strume u kraju oko ušća Strume artiljerijska djelatnost i patrolski okršaji. U Dobrudži u potjeri smo za neprijateljem, koji se povlači. U istočnoj Vlaškoj naše divizije napreduju u predjelu na sjeveru od donjeg toka Jalomice. U željezničkoj stanici Tschulnitz otelo se 41 vagon, 4 lokomotive, 11 vagona kratkih petrolejem.

SOFIJA, 18. Izvještaj generalnog štaba, 17. decembra.

Mačedonska fronta:

Uzduž cijele fronte slaba neprijateljska artiljerijska vatra, a na više mjesta patrolski okršaji.

Rumunjska fronta:

U Dobrudži se napreduje dalje; savezne su njemačke, bugarske i turske čete dostigle liniju Golovice—jezero Testemel—Doeran—Dokuracea. U istočnoj Vlaškoj naše divizije prodiru prema donjem toku rijeke Calmatujulu.

Engleski i francuski gubitci.

BERLIN, 18. «Berliner Zeitung am Mittag» računa, prema podacima sa sasvim pouzdane vojničke strane, da su od početka rata Francuzi izgubili svega 3.800.000 ljudi a Englezi 1.300.000, skupa 5.100.000 ljudi, ne ubrojivši njihove suborce crnomanjastog i crnačkog plemena. U bitci na Sommi Francuzi su i Englezi izgubili dajbudi 800.000 ljudi, a taj broj dakle prekoračuje njemačke gubitke na Sommi, koje su naši neprijatelji izračunali sa 690.000 ljudi, a kojih u istinu nema ni po milijuna. Uz to pak treba imati na umu, da hvala izvrsnoj liječničkoj njezi, okolo 76 posto Nijemaca iznova je sposobno za boj te se na frontu vraća.

Izjave o noti četvornog saveza za mir.

U Dumi.

PETROGRAD, 16. Vijest Petrogradske telegrafске agencije:

Ministar izvanjskih posala Pokrovsky izjavio se ovako u Dumi, a s Carevim pristajanjem, o prijedlogu četvornog saveza za mir: Najprije je rekao, da je Njemačka, otkad je buknuo rat, više nego jedanput pokušala da utre put odjelitom miru, ali da su pokušaji naišli na otpor saveznika. Kad je ona uvidjela, da nije moguće uzdrmati neiskolebivost Entente, prikazala je oficijelni prijedlog da se zapodjenu pregovori o miru. Ruska vlada odbija s ogorčenjem već samu pomisao da se borba sada prekine, te da se tim dopusti Njemačkoj, da iskoristi zadnju mogućnost da podvrgne Evropu svojoj prevlasti. Sve bi se žrtve bile uzalud prinijele, kad bi se sklopilo prije vremena mir sa neprijateljem, čije su snage doista oslabljene ali nijesu sklrsene, i koji, pod izlikom trajnog mira, nastoji da se odugovlači. U ovoj svojoj neiskolebivoj odluci Rusija je potpuno složna sa svim svojim hrabrim saveznicima, koji su mahom prožeti prijemkom nuždom, da se rat ratuje do konačne pobjede i da se ne dadu zavesti od bilo koje neprijateljeve maneuvre. (Dugo odobravanje).

Duma je primila jednoglasno rezoluciju, u kojoj se složno pridružuje kategoričnom odbijanju saveznih Vlada, da se u sadašnjim prilikama upusti u bilo koje pregovaranje o miru.

U talijanskoj Komori.

ZÜRICH, 16. Talijanska Komora. Za pretresanja privremenog proračuna, soc. reformist Tasca kaže, da se njemački uvjeti za mir ne mogu primati i da bi toga radi i talijanski socijalisti morali biti za to, da se rat nastavi. (Socijalist Modigliani upada mu u riječ: Koji ti je to poklisar tako što prišapnuo?). Tasca na koncu kaže: Ako sadašnja vlada nezna da energično brani interese zemlje, neka je zamijeni jakobinska. — Radikalac Girardini izjavljuje: Ako Njemačka iznese takih prijedloga

koji ne predstavljaju hegemoniju što vrijegja pravo i ako su centralne vlasti sklone priznati dajbudi nacionalno načelo i ne poreći pravo naroda da sami sobom raspoložu, neka se tad prijedlozi o miru prime i neka sevlada zato založi. — Bignami kaže, da vlada mora odlučno izjaviti da Italija može da pristane jedino na takav mir, koji bi ovjenceao njene aspiracije i bio naknada za žrtve što su se prinijele. Italija mora da se žilavo naružua za dalje ratovanje, a da u isto vrijeme ne odbije unaprijed pretresanje prijedloga o miru.

Amerika i ponuda četvornog saveza.

WASHINGTON, 16. (Reuter). Wilson i njegov kabinet imali su sjednicu, koja je potrajala tri sata, i na kojoj se pretresla njemačka ponuda za mir i držanje Amerike pri dostavljanju ponude vlastitima Entente.

Henderson engleskim rudarskim zadrugama.

LONDON, 16. (Reuter). Na sobetu rudarskih zadruga rekao je Henderson, član ratnog vijeća: Njemački se prijedlozi za mir moraju proučavati i s obzirom na dužnosti Engleske prema svojim saveznicima, koji su se mahom svečano obvezali, da neće sklopiti odjeliti mir. Ako se tim obzirima udovolji, to je engleski narod jednako spreman, kao ono u augustu 1914, da pristane na pravedan i trajan mir. Ali svaki prijedlog o miru ima se pretresati sa dužnim obzirom na načela, radi kojih je Engleska u rat stupila, biva da brani male narode od napada moćnih susjeda, da zaštiti Francusku od pruskih navalna i da se pobrine za vlastitu sigurnost. To su ciljevi, koji se moraju postići, prije nego Engleska položi oružje.

Francuski socijaliste i prijedlog o miru.

DARIZ, 18. (Agencija Havas). Kongres socijalističkih udruženja departemata Seine, primio je sa 10.026 protiv 403 glasa rezoluciju, koja se osvrtce na mogućnost da se zapodjenu pregovori o miru, a pod uvjetom, da četvorni savez prikaže javnih prijedloga na tačno označenoj osnovi.

Ententa u Grčkoj.

AMSTERDAM, 16. Agencija Reuter javlja iz Rima: Grčka je vlada primila potpuno ultimatum.

ATINA, 16. (Reuter). U noti, kojom Grčka pristaje na zahtjeve Entente, predlaže se rasuda odabraničkog suda radi dogadjaja 1. decembra. Vlada se još nada, da Vlasti neće dalje uzdržavati blokadu koja prekida promet a vrši utisak na javno mnijenje. Na koncu se u noti izrazuje želja Vlade i naroda, da se uspostave tradicionalni izvrsni odnosi sa Ententom na osnovu uzajamnog povjerenja.

ATINA, 17. Agencija Havas. Jučer su se počele prevoziti grčke čete u Moreju. Da Eleuziskoj željezničkoj stanici konstatovao se prolazak vagona sa četama; oficiri, kojima je naloženo da nadziru kretanje četa, počeli su danas svoj posao u Patrasu i Korintu. Francuske lagje nadgledaju te dvije luke.

Ministarska kriza.

BEČ, 18. Tajni savjetnik dr. von Spitzmüller, kojemu je Cesar povjerio obrazovanje kabineta, primljen je jutros u audijenciju, koja je potrajala pun sat; on je Vladao izvjestio o toku pregovora i o cijelom političkom stanju. Cesar je na to dao nalog Spitzmülleru da nastavi rad oko obrazovanja kabineta, koje već dobro napreduje.

Da se pomogne pomorcima i ribarima, koji su od rata nastradali, i njihovim obiteljima.

Po inicijativi ministarstva trgovine konstituirao se 12 o. m. odbor da se pomogne pomorcima i ribarima, koji su od rata nastradali, i njihovim obiteljima. U odboru su mnogi predstavnici pomorske plovidbe i ribarstva i odličnije ličnosti sa primorja.

Ministar je trgovine dr. Stibral otvorio sjednicu odlujim govorom, u kojemu je svratio pažnju na prilike što ih je rat stvorio našim pomorcima, osobito na sudbinu brodske momčadi što su u neprijateljskim zemljama zatočena te ne mogu da se kući povrate. Unatoč živom nastojanju vlasnika brodova, da svoje namještenike zaštićuju od skrajne bijede, ipak još mnogo preostaje da se za njih učini. Kakve su prilike u pomoraca, take su i u ribara, koji radi rata s Italijom, ne mogu da zarade.

Za predsjednika odbora izabran je ministar trgovine dr. Stibral, za njegove zamjenike predsjednik Lloyda dr. von Derschatta i član Gospodске Kuće dvorski savjetnik vit. Vuković.

Za redovito uređivanje brinuće se egzekutivni odbor; za tajnika odbora izabran je tajnik Pomorske Vlasti dr. von Inama Sternegg.

Da podupre odborova nastojanja, državna je uprava udijelila znatnu svotu.

0 — Carlo
ed. sup.
n Sebenico
— Lorenzo
l. Giovanni
mic 500 —
in Božava
— Fratelli
200.

stima bilo
javnih u-
36 javnih
bilo 221, a
ojica su u
m školskih
koji je slo-
godbom 67.
stva Frana
skog škol-
prof. Barača.

Steyer kr.
kr. Morava
v Praze,
obrtička
vit. Abelić
euzv. nad-
nar Bonačić
bert conte
lav Buchar
Car. savj.
ska pučka
ina Zadar,
ednik u m.
delli Grac,
n Sibenic,

ilici k. 10
erkoivica c.
pok. prof.
nik u. m.
ik don Ši-
uspomenu
— Joso
r, kr. 6. —
adar, kr. 4.
ijske straže
lipnja kr.
u utjeralo
88. — Selo
učitelju u
e br. 11 u
učučitelj u
estave pri-
y strane
y Adžić gr.
P. O. Box
a Dr. Vjek.
k. uprava
Makarskoj
apovjedni-
ravica pok.
0.

preko go-
poklonio je
vojnika za
u blagopo-
Biogradu i
va.

he što pu-
latno bilo

ra fra mi-
ennero di-
orizoni.

mahe sela
ime istih

župnik.

vatske

ou.

, zaključio
anke, radi
poslovanje,
K. 2.000.000

00 dionica
desetica po
cijena biti
ce desetica
jelovati na
a je prema
ao i prema
jegova pov-
voja se već

poljođelske
siti, opaža
na osobitu
ođa taj je
e, da će se
anke brzo

Zadru

ju u Beču
sabiranja
meta, koji

su tekom ovoga rata bili upotrebljavani kao na-
mjestak (surogat) sirovina, koje se zbog ratnih pri-
lika ne mogu dobavljati.

saopćuje da je Ministarstvo trgovine odobrilo
završni račun Komore za godinu 1915 i priznalo
ispravnima prihode sa kruna 114.189'09, rashode
sa kruna 36.940'35, a prečičak sa kruna 77.248'74,
kao i upravu posebnih zaklada, od kojih su bla-
gajničke zalihe iznosile

1.) Mirovinska zaklada: u vrijednostnim papi-
rima nom. vrijed. kruna 18.700—; u položima na
prištednju kruna 2.414'77; u gotovini kruna 1.609'08;
2.) Zaklada za štipendije Franje Josipa I.: u
vrijednostnim papirima nom. vrijed. kruna 20.000—;
u položima na prištednju kruna 1.261'46; u gotovini
kruna 400.—

3.) Zaklada prigodom 60. godišnjeg jubileja
vladanja D. Veličanstva Cesara Franje Josipa I.: u
vrijednostnim papirima nom. vrijed. kruna 12.500—;
u položima na prištednju kruna 742'95; u gotovini
kruna 250—

4.) izborni fond: u položima na prištednju
kruna 468'87; u gotovini kruna 200—

Telegrami Uredništva.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 19. Službeno se javlja:
«19 decembra 1916».

Istočno bojište:
Vojna grupa gener. maršala Mackensena:
U istočnoj Vlaškoj stanje se uopće nije iz-
mijenilo. Zadnja dva dana zarobilo se nekih 1000
ljudi i odnijelo mnogo kola.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode
Josipa:

U odsječku Mestikanesti dva neprijateljska
pješađijska napada, preduzeta poslije artiljerijske
pripreme, propadoše a našoj obrambenoj vatri.

Vojna fronta gener. maršala Princa Leopolda
Bavarskoga:

Djelatnost neprijateljske artiljerije na mjestu
se pojačala.

Talijansko i južno-istočno bojište.
Ništa važno.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
v. Höfer podmaršal.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 19. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan 19. decembra 1916.

Zapadno bojište:
Na obim obalima Somme topovska i miska
vatra bila je prijelazno življa. Sjevero-zapadno i
sjeverno od Reimsa uzbijeni su francuski odjelci,
koji su se poslije jake pripreme vatrom, otisnuli
prema našim opkopima. Na istočnoj obali Meuse
boj je vatrom popodne porastao. Francuzi su na-
pali šumu Les Fosses; poslije boja iz bliza, salaš
Les Chambrettes ostade u njihovim rukama. Na
svim ostalim točkama napadne fronte bili su od-
bijeni.

Istočno bojište:
Vojna fronta gener. maršala princa Leopolda
Bavarskoga:

Na jugu od Naroczskog jezera i na jugu od
željezničke pruge Tarnopol-Zloczow artiljerijska
djelatnost na mahove.

Vojna grupa gener. maršala Mackensena:
U sjevernoj Dobrudzi neprijatelj se jednako
povlačio preko dvije izgrajene pozicije prema
sjeveru. Armija prodire prema donjem Dunavu.

Vojno stanje Djevačke.
BERLIN, 19. Wolff Bureau. Dotjera u istočnoj
Vlaškoj napreduje brzo, unatoč kišljivom vremenu
i mackavim putevima. Ostaci rumunjske vojske
tjerani su bez prekida u četverokut od jedno 80
kilometra širine, koji graniči na istoku sa dunav-
skim močvarama, na zapadu sa planinskom kosom
Karpata a na sjeveru sa Serethom. Došto su go-
nitelji već na širokoj fronti tu rijeku prešli, nema
izgleda uspješnom otporu u tom ravnom kraju,
kojim teče rijeka Buzeu. U Dobrudzi Bugari su
potisnuli Ruse do južno od Babadagha, te se fronta
sada skratila koliko se najviše moglo, biva za 900
kilometara.

Stanje na zapadnom bojištu:
Osim lokaln h bojeva, stanje se nije promi-
jenilo. Francuski zagon kod Verduna, kao poli-
tička demonstracija, ne može da ikako utječe na
ukupnu situaciju. Poslije krvavih bojeva od više
mjeseca i najtežih gubitaka za Francuze i Engle-
ze, fronta je u Francuskoj i Belgiji, osim neznat-
nih promjena, u decembru 1916 ona ista koja
je bila u decembru 1915.

Potopljene lagje.
LONDON, 19. Admiralat javlja: Darni brod
za prljevoz konja «Russian» od 8.825 tona, koji
je plovio prazan put zapada, potopljen je 14 de-
cembra u Sredozemnom Moru od podmornice. 11
ljudi od posade i 17 američkih gonjača ubijeno je.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.
SOFIJA, 19. Izveštaj generalnog štaba, 18
decembra;

Maćedonska fronta:
Od Drjespenskog jezera do Vardara slaba
neprijateljska artiljerijska vatra; samo u obluku
Cerne nešto je žešća. U području Belašice i duž
Strume artiljerijska vatra i patroski okršaji.

Rumunjska fronta:
U Dobrudzi saveznici su doprli do linije
Babadag-Ostrovo. Konjica je ušla u Babadag.
Rusi su zapalili na uzмку sva sela; u Babadagu
neprijatelj je porušio zgrade, koje su ikako važne.
U istočnoj Vlaškoj jednako se napreduje. Saveznici
su prešli rijeku Kalmatujul.

Djevačka nota o miru.
PARIZ, 19. (Havas). Savjetnik američkog
poklisarstva predao je na ministarstvu izvanjskih
posala njemačku notu o miru bez ikakvog ko-
mentara.

U talijanskoj komori.

ZÜRICH, 19. Na jučerašnjoj sjednici talijan-
ske komore ministar je izvanjskih posala Sonnino
držao govor, u kojemu je opravdavao razne
glasove o tobože tačnim prijedlozima, koji bi imali
da budu osnovom za pregovore o miru. Ministar
je utvrdio, da, osim općenitog prijedloga, što ga
sadrži neprijateljeva nota, da se zapodjenu pre-
govori, vladi nije ništa poznato o kojekakvim spe-
cifičnim uvjetima. Ako pak — reče ministar — ti
prijedlozi dogju, mi ćemo vidjeti šta se ima učini-
ti, te ne bi bilo ni praktično ni ozbiljno već dan-
as o tome govoriti. Inače treba imati dobro na
umu, da nikoji saveznik neće se nikako osvrtni na
makar koje uvjete, koji bi im se eventualno u
posebnom obliku ponudili. Javni interes i dužan
obzir na savezne vlade ne dadu mi da išta sa-
općim o odgovoru što ćemo dati na prijedlog če-
tiri neprijateljske vlasti, i koji će se objaviti, kad
bude ugovoren. Svi mi želimo da se dogje do
trajnog mira; ali pod tim riječima razumijevamo
uregjenje prilika, koje neće biti trajno jer će od-
visjeti od čvrstoće, kojom je jedan narod skovao
okove da drugi narod sputava, nego od pravednog
ravnovisja između država, od poštivanja nacio-
nalnog načela, međunarodnih pravila i od prava
čovjštva i kulture. Jamačno niko ne bi već una-
prijed odbio da pregovara o ozbiljnom prijedlogu,
u kojemu bi se iznijeli jasni osnovi za raspravljanje,
kojima bi se udovoljavalo općim zahtjevima
pravice i kulture, koje sam skoro spomenuo. Ali
dosad se ne može ni po čemu slutiti, da će se u
ovom slučaju ti uvjeti obistiniti. Vladi je dužnost
pažiti, da praznim obmanama kojekakvih prego-
vora narod se na kraju ne nagje strašno prevaren
i grdno razočaran.

Na koncu ministar moli, da, radi najviših
interesa države, ovo razlaganje ne svrši glosa-
vanjem kakve rezolucije, u kojemu bi se mogla
nazrijeti sklonost ili mogućnost, da bi Italija mogla
zauzeti drugačije držanje, nego bi ga zauzeli
njeni saveznici, prema zasjednom koraku Nje-
mačke. Ministar izjavljuje, da danas nikakav drž-
avnik ne može slobodno i energično radiati, ako
nema puno i vidljivo pouzdanje Parlamenta.

Došto se rasprava zatvorila, Kuća je glasovala
sa velikom većinom povjerenje Kabinetu.

Govor Lloyd-George-a.

LONDON, 19. (Reuter). Lloyd George izrekao
je pred duplom punom kućom očekivani govor.
On je rekao: Na njemačke prijedloge mi ćemo
odgovoriti u potpunom sporazumu sa našim sa-
veznicima. Svak koji bi lakoumno nastavljao ra-
tovanje, naptio bi na se svu odgovornost; ali svako
koji bi borbu napustio prije nego bi postigao
cilj, preuzeo bi na se ličnu krivicu. Kad bi mi
primili prijedloge državnog kancelara, značilo bi
privezati sami sebi uzd oko vrata. Mir nije mo-
guće postići bez zadovoljštine. Saveznici moraju
jednako tražiti puno jamstvo, da pruska vojnička
kasta nikad više neće mir pomutiti. Saveznici će
do koji dan dati formalan odgovor. Krupna po-
greška sa Rumunjskom bila je nesreća, ali u naj-
gorem slučaju ona će produljiti rat. Da se prilike
Rumunjske ne bi pogoršale, govornik je prihvatio
u Grčkoj energičnih mjera, koje su, po njegovu
mišljenju, imale uspjeha. Engleska je odlučila, da
prizna Venizelosoze agente. Ministar je predsjed-
nik još rekao, da je uvjeren o konačnoj pobjedi,
ako je narod zadahnut jednakim oduševljenjem
kao što je vojska na fronti.

Ministarska kriza.

BEČ, 19. Pregovori za obrazovanje kabineta
nastavljali su se s obzirom na ukupno političko
stanje.

Grčka vlada protiv Venizelosa.
LONDON, 19. Agencija Reuter javlja iz Atine:
Vlada kralja Konstantina izdala je naredbu da se
Venizelos uhapsi radi velike izdaje.

Potonula talijanska lagja sa zapovjednikom
talijanskih četa u Arbaniji.

FRANKFURT, 19. «Frankfurter Zeitung» javlja
iz Lugana: Lagja, dosad nepoznata, udarila je
13 decembra u Jadranskom moru o minu, te je
potonula. S njom je zaglavio i general Oreste
Bandini viši zapovjednik talijanskih četa u Arba-
niji, i veliki broj mornara.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I bollettini dello stato maggiore generale
austro-ungarico.

VIENNA, 19. Si comunica ufficialmente:
«19 decembre 1916.

Teatro della guerra orientale:
Gruppo d'esercito del generale maresciallo
Mackensen:

Nella Valacchia orientale la situazione è in
generale inalterata. Negli ultimi due giorni furono
fatti circa 1000 prigionieri e catturati molti car-
riaggi.

Fronte del colonnello generale Arciduca Giu-
seppe:

Nel settore di Mestikanesti crollarono nel no-
stro fuoco di difesa due attacchi di fanteria ne-
mica, impegnati dopo una forte preparazione di
artileria.

Fronte del maresciallo generale principe Leo-
poldo di Baviera:

Qua e là si intensificò l'azione dell'artileria
nemica.

Teatro della guerra italiano e sud-
orientale:

Nulla di importante.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale
von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale
germanico.

BERLINO, 19. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 19 decembre.

Teatro della guerra occidentale.
Su ambo le rive della Somme fuoco di can-
noni e lanciamine, transitoriamente più vivace. A

nord-ovest e nord di Reims riparti francesi, che
dopo una forte preparazione a fuoco avanzarono
contro i nostri fossati, furono cacciati indietro.
Sulla riva orientale della Mosa, nel pomeriggio,
il combattimento a fuoco si intensificò. I Francesi
attaccarono il bosco di Les Fosses. La fattoria di
Les Chambrettes, sita davanti la nostra posizione,
dopo un combattimento da vicino, rimase nelle
loro mani. In tutti gli altri punti del fronte d'at-
tacco essi furono respinti.

Teatro della guerra orientale.

Fronte del maresciallo generale principe Leo-
poldo di Baviera.

A sud del lago di Narocz ed a sud della fer-
rovvia Tarnopol-Zloczow di tempo in tempo azione
di artiglieria.

Gruppo d'esercito del generale maresciallo
Mackensen.

Nella Dobrugia settentrionale il nemico con-
tinuò la ritirata al di là di due posizioni appre-
state, inoltrandosi verso nord. L'armata avanza
verso il Danubio inferiore.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

La situazione militare della Germania.

BERLINO, 19. (Wolff Bureau). Ad onta del
tempo piovoso e delle strade ammolite l'insegui-
mento nella Valacchia orientale fa rapidi progressi.
I resti dell'armata rumena vengono cacciati ir-
resistibilmente in un quadrato largo appena 80 km.,
che ha per confini ad est le paludi danubiane,
ad ovest il massiccio delle montagne dei Carpazi,
a nord il Sereth. Una resistenza con prospettiva
di riuscita, in questo terreno basso e percorso dal
fiume Buzeu, non è più verosimile dopo che
questo fiume venne già varcato dagli insecuratori
in un largo fronte.

Nella Dobrugia i Bulgari cacciarono i Russi
fino a sud di Babadag. Il fronte ha ora raggiunto
il massimo accorciamento di 900 km.

La situazione sul teatro della guerra occi-
dentale, tranne combattimenti locali, è inalterata.
La punta dei Francesi presso Verdun non è altro
che una dimostrazione politica, la quale non può
esercitare alcun influsso sulla situazione complessi-
va. Dopo sanguinosi combattimenti, prolungatisi
vari mesi, e con le più gravi perdite dei Francesi
e degli Inglesi, il fronte in Francia e nel Belgio,
tranne minimi mutamenti, è nel decembre del
1916 quale era nel decembre del 1915.

I comunicati del quartiere generale turco.

COSTANTINOPOLI, 19. Il quartiere generale
comunica in data 18 decembre. Nella Dobrugia,
le nostre truppe, in unione con quelle degli al-
leati, continuano energicamente l'inseguimento
del nemico. Nei giorni 15 e 17 decembre fecero
oltre 100 prigionieri.

Sugli altri fronti nessun avvenimento impor-
tante.

I comunicati del quartiere generale bulgaro.

SOFIA, 19. Rapporto dello stato maggiore
generale del 18 decembre.

Fronte macedone:

Dal lago di Prespa fino al Vardar, debole
fuoco di artiglieria nemica; soltanto nell'arco
della Cerna alquanto più violento. Nella regione
della Belašica e lungo la Struma fuoco di arti-
glieria e fazioni di pattuglie.

Fronte rumeno:

Nella Dobrugia gli alleati raggiunsero la li-
nea Babadag-Ostrovo. La cavalleria è entrata a
Babadag. I Russi nella ritirata incendiano i vil-
laggi. A Babadag gli edifici di qualche importan-
za furono distrutti dal nemico. Nella Valacchia
orientale la marcia in avanti viene proseguita.
Gli alleati oltrepassarono il fiume Calmatujul.

Intorno alla proposta della qua- druplice alleanza per avviare le trattative di pace.

La presentazione della nota germanica sulla
pace al Ministero francese.

PARIGI, 19. (Havas). Il consigliere d'amba-
sciata degli Stati Uniti presentò al ministero degli
esteri la nota germanica sulla pace, senza alcun
commento.

Alla Camera italiana. Il discorso di Sonnino.

ZURIGO, 19. Ieri, alla Camera italiana, il mi-
nistro degli Esteri Sonnino tenne un discorso, in
cui accennò alle diverse voci che corrono intorno
a pretese precise proposte che costituirebbero la
base di accordi per la pace.

Constatò che, all'infuori della proposta gene-
rica di aprire trattative, contenuta nella nota ne-
mica, nulla è noto al Governo di qualsiasi con-
dizione specifica. Ove però — proseguì il ministro
— dovessero giungere tali proposte, allora si ri-
fletterebbe sul da farsi; ma non sarebbe né pra-
tico né serio il parlarne oggi. Del resto bisogna
anche imprimersi bene in mente, che nessuno
degli alleati potrebbe prendere in alcuna consi-
derazione qualsiasi condizione che eventualmente
venisse proposta in forma separata. Nell'inter-
esse pubblico e per i riguardi dovuti ai governi
alleati, non posso fare alcuna comunicazione sul
testo della risposta che daremo al passo delle
quattro potenze nemiche, e che verrà pubblicato
appena sarà concordato. Noi tutti desideriamo una
pace durevole, ma è sottinteso che con ciò in-
tendiamo un riordinamento di condizioni tale, che
non dipenda dalla saldezza con cui sono ribadite
le catene che assoggettano un popolo ad un altro,
ma da un giusto equilibrio fra gli stati, dal ri-
spetto del principio di nazionalità, delle norme del
diritto internazionale, nonchè dei diritti dell'uma-
nità e della civiltà. Ad una seria proposta che
ponga basi compiute per le trattative, e pre-
cisamente tale che possa soddisfare le esigenze
da me in generale accennate in linea di giustizia
e civiltà, nessuno opporrà a priori un rifiuto di
entrare in trattative. Ma fino ad ora non abbiamo
alcun indizio che tali condizioni si verifichino nel
caso attuale. Il Governo è in obbligo di badare
che con false prospettive di immaginarie tratta-
tive non si crei nel popolo un'enorme illusione,

alla quale poi abbia a succedere una crudele e
umiliante delusione. Il ministro prega in fine la
Camera, nell'interesse supremo dello Stato, di non
chiudere la presente discussione con la votazione
di un qualsiasi ordine del giorno, che accenni ad
una proclività o implichi la possibilità o faccia
supporre che l'Italia accogliendo il dissimu-
lato passo della Germania, possa assumere un
atteggiamento diverso da quello degli alleati. Di-
chiara infine che nessun uomo di stato può oggi
esercitare un'azione libera e forte, ove non pos-
segga la piena e potente fiducia del parlamento.

Terminata la discussione, la Camera votò a
grande maggioranza un ordine del giorno di fi-
ducia al Gabinetto.

ZURIGO, 19. Camera italiana. Il discorso di
Sonnino venne sovente interrotto da applausi, che
alla chiusa del discorso scoppiarono vivaci. Anche
il presidente della Camera si congratulò con Son-
nino. Venne, senza opposizione, accolta la pro-
posta che il discorso di Sonnino sia, a spese
dello Stato, affisso in tutti i Comuni del regno. Il
presidente dei ministri Boselli pregò quindi la
Camera, richiamandosi all'eloquente successo del
discorso di Sonnino, di ritirare semplicemente
tutti gli ordini del giorno presentati e di votare
un ordine del giorno semplice, senza aggiunte,
che però abbia il significato di piena concreta
fiducia nel governo. Boselli soggiunse ancora, che
ove gli avvenimenti lo rendessero necessario, la
Camera verrebbe convocata ancora prima delle
vacanze di Capo d'anno. L'ordine del giorno,
esprimente fiducia al Governo, dopo ritirati tutti
gli altri ordini del giorno, fu accolto con 352 voti,
contro 41 e 3 astensioni. Quindi, a richiesta del
ministro del tesoro, venne votato il bilancio prov-
visorio di 6 mesi, e ritirata la proposta del prov-
visorio di 2 mesi. La Camera si aggiornò quindi
fino al 27 febbraio 1917.

Il discorso di Lloyd George.

LONDRA, 20. (Reuter). Il discorso di Lloyd
George, atteso con vivissimo interesse, venne pro-
nunciato dinanzi alla Camera affollatissima, che
salutò con grandi applausi il primo ministro. Lloyd
George disse: La nostra risposta alle proposte
germaniche verrà data di pieno accordo cogli
alleati, chiunque prolungasse alla leggera la guer-
ra ne addosserebbe la colpa sulla propria coscienza;
ma ciascuno che abbandonasse la lotta prima
di averne conseguito lo scopo, ne porterebbe per-
sonalmente la colpa. Accettare le proposte del
cancelliere dell'impero equivarrebbe a cacciare il
nostro capo in un laccio. Senza una soddisfazione
la pace è impossibile. Lloyd George continuò così:
Gli alleati devono insistere per ottenere piena garan-
ziache la casta militare prussiana mai più turberà
la pace. Gli alleati fra pochi giorni daranno la
loro formale risposta. L'errore grossolano commes-
so con la Rumenia è stato una sventura; ma nel
peggiore dei casi esso può soltanto prolungare la
guerra. Per impedire un peggioramento della si-
tuazione in Rumenia l'oratore prese energiche
misure in Grecia, che a suo parere furono coro-
nate di successo. L'Inghilterra ha deciso di ri-
conoscere gli agenti di Venizelos. Il primo ministro
disse ancora di essere convinto della vittoria defi-
nitiva, ove la nazione sia animata dallo stesso
spirito ond'è animato l'esercito al fronte.

Le dichiarazioni di Briand al Senato francese.

PARIGI, 20. (Senato.) Il presidente dei mi-
nistri Briand, a proposito del messaggio di pace
della Germania dichiarò, che nessuno si lascia
ingannare dalle manovre tedesche. Domani verrà
portata a notizia delle potenze centrali la risposta
concordata, essere impossibile prendere sul serio
le loro richieste di pace. La risposta sarà degna
dei nostri valorosi soldati e degli alleati.

Al Consiglio dell'Impero russo.

DIETROBURGO, 19. (Agenzia di Dietroburgo).
Il ministro degli Esteri Dokrowski diede lettura al
Consiglio dell'Impero della dichiarazione del go-
verno già letta alla Duma il 15 decembre.

Il Consiglio dell'Impero votò il passaggio al-
l'ordine del giorno nella stessa forma della Duma.

Nave italiana colata a picco nell'Adriatico.
Il comandante della spedizione italiana in
Albania annegato.

FRANCOFORTE, 20. La «Frankfurter Zeitung»
ha da Lugana: Una nave, la cui identità non è
ancora conosciuta, urtò il giorno 13 decembre
contro una mina nell'Adriatico e colò a fondo con
corpo e chiglia. Annegarono il tenente generale
Oreste Bandini, comandante superiore delle truppe
italiane in Albania nonchè numerosi marinai.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.
Tiskarnica č. k. dalmatinskog Namjesništva.

JAVNA ZAHVALA.

Drigodom smrti naše premile i nezaboravne
majke

Matilde ud. pok. Ante Katalinića,

primili smo sa svih strana pokrajine: od rodbine,
prijatelja, znanaca, a navlastito sa strane štova-
noga skradinskoga gragjanstva, tako brojne iskaze
saučesća, da nam je skoro nemoguće zahvaliti se
svakome napose. Stoga ovako izrazujemo našu
najiskreniju i najsrdačniju zahvalu svima, koji su
nas se bilo kako sjetili u ovoj teškoj obiteljskoj
zalosti.

Skradin, 17. prosinca 1916.

Don Ivan Katalinić, mitnonosni opat,
Dragomir Katalinić, školski upravitelj u Livnu,
Don Radoslav Katalinić, župnik u miru i dušo-
brničnik pokr. boln. u Zadru,

Ante Katalinić, nadleknik pokr. boln. Zadar,
sinovi.

Milka Katalinić, kći,
Tereza Katalinić udata Tripalo, kći,
Pavao Tripalo,

c. k. upravitelj carinare u Metkovićima, zet,
Zorka Stiasny, Milka Milašević, nevjeste.

Za „Crveni Križ“ -- Pro „Croce Rossa“

Šibenik: Sakupljeno po biskupskom orđinarijatu kruna 461'51, dopriniješe župljani župa u: Zlarinu kr. 8 — Marina 11'57 — Suhidolac 50'84 — Nevest 19'30 — Kievo 31 — Blizna 16 — Prvić Luka 150 — Rogoznica 12 — Unešić 43 — Rupe 101'20 — Crkva Crnice (Šibenik) 20.

Zara: Lehrkörper der k. u. k. Militär-Volksschule, 1% vom Gehalte pro April 1915, kr. 19'17.

Kistanje: Sakupljeno kruna 217 za ratne humanitarne svrhe, mješte predaže u naravi zimске obuče za vojnike, od kojeg iznosa pripada jedna trećina Crvenom Križu t. j. kr. 73 a dopriniješe: Ivanković Jere kr. 5 — Cvjetković Branko 5 — Mandarić ud. Ružica 5 — Ivanković Nikola p. Miha 3 — Vujasinović Manda ž. Nikole 3 — Vujasinović Petar p. Nikole 3 — Vukša Jovan p. Vuka 3 — Vujasinović Marija ž. Sava 3 — Vukadinović Vaso c. k. nadčestar 3 — Tišma Marko p. Rađa 3 — Grčić Spiro p. Mirosava 3 — Tišma Marko p. Stevana 3 — Tišma Lucija ž. Doma 3 — Korolija Glišo p. Jovice 3 — Bjelanović Sava ž. Ilije 3 — Masnikosa Obrad p. Maksima 3 — Vujasinović Ana ž. Stevana 3 — Vujasinović Angjelija ž. Stevana 3 — Bezbrađica Dušan p. Gavrana 3 — Tišma Mil-

ca ž. Jovana 3 — Tišma Stevana ž. Laza 3 — Mažibrada Ljubica p. Nikole 3 — Mažibrada Anica Ilija 3 — Vojvođić Domo p. Petra 3 — Perić Cvijeta ž. Marka 3 — Manojlović Stevanija ž. Marka 3 — Macura Draginja ž. Nikole 3 — Tišma Jovan p. Mile 3 — Tišma Simo p. Sava 3 — Manajlović Sava p. Marka 3 — Grčić Pavo p. Ignatije 3 — Torluća Masig p. Laza 3 — Torluća Staniša p. Maksima 3 — Perić Vidi p. Jovana 3 — Širbac Spaso p. Laza 3 — Širbac Petar p. Maksima 3 — Grčić Draginja ž. Save 3 — Perić Filip p. Alekse 3 — Bezbrađica Čiro p. Stevana 3 — Manajlović Božica ud. St. 3 — Širbac Milija p. Stevana 3 — Calić Todora p. Jovana 3 — Mažibrada Ružica ž. Jovana 3 — Vujasinović Draginja Ljube 3 — Vujasinović Ilika ud. p. Todora 3 — Manajlović Milica ž. Jovana 3 — Korolija Šimuna ž. Ilije 3 — Manojlović Ružica ž. Dušana 3 — Tišma Ana ž. Stevana 3 — Mažibrada Marija ž. Petra 3 — Macura Stevan p. Nikole 3 — Mažibrada Stane ž. Ilije 3 — Lalić Stane ud. Stojana 3 — Perić Marija p. Kuzmana 3 — Mažibrada Marija ud. Stevana 3 — Tišma Ilija ž. Mile 3 — Macura Ružica ž. Jovana 3 — Tišma Božica ž. Krsta 3 — Perić Milica ž. Gjura 3 — Perić Gjukan ž. Bože 3 — Rejić Joke ž. Andrije 3 — Mažibrada Marta ž. Save 3 — Mrgić Šimeuna ž. Prokopa 3 — Lalić Marija ž. Nikole 3 — Lalić Joka ž. Jovana 3 — Korolija Stevanija ž. Aćima 3 — Miođrag Bosiljka ž. Andrije 3 — Zmirić

Daro Petrov 3 — Korolija Marija ž. Jovana 3 — Munzani Don Petar 2 — Medos Nikola p. Šima 2.
Korčula: sakupljeno od djevojčice Marije Smerčinich prodajom ljubica iz svog perivoja kr. 63.
Novigrad: općinsko upraviteljstvo kr. 500.
Jelsa: car. revident Skarica Antun kr. 5.
Gdinj: Radovančić Vjekoslav, učitelj kr. 5.
Pag: doprinos namještenika financijske straže za fond Crvenog Križa i udovica i siročad palih vojnika kr. 84 od kojeg odpada polovica t. j. kr. 42 Crvenom Križu, a dopriniješe: Modrić Ante, povjerenik kr. 10 — nadstražari: Berlenghi Valentin 8 — Kokić Marin 8 — Perez Ante 8 — Surov Ivan 8 — Vukušić Mate 8 — Jovanović Risto 8 — stražari: Ljubičić Toma 10 — Magaš Špiro 8 — Olivari Jerko 8.
Kistanje: općina, sakupljeno u selu Ivoševci kr. 180'38.
Komiža: Petrić Šimun učitelj za travanj 1915 kr. 2'80.
Tinj: pučka škola kr. 2'05.
Zara: Sorgić Radoslavo, inser. di fin. in p. kr. 25.
Supetar: kotarsko poglavarstvo kr. 347'66.
Vinjane: župnik fra Angelo Frankić, treći dio iznosa sakupljenog između župljana kr. 104.
Supetar: nagjeno u škabici kod c. k. poreznog uređa u ime priloga položenih od stranaka pri primanju uzdržajnih doprinosa kr. 529'61.

Zadar: mjesni odbor kr. 45 — kotarsko pripomočno povjerenstvo, utjerano od stranaka koje uživaju vojnu pripomoć za izdane duplikate platežnog lista kr. 91.
Supetar: nagjeno u škabici kod poreznog uređa u ime doprinosa od primaoca vojnih pripomoći kr. 196'41.
Zara: Lehrkörper der k. u. k. Militär-Volksschule pro Mai 1916 kr. 27'17.
Supetar: nagjeno u škabici kod poreznog uređa u ime doprinosa od primaoca vojnih pripomoći kr. 517'28.
Vrbanj: pučka škola kr. 2'11.
Bokanjac: pučka škola kr. 4.
Kolocep: pučka škola kr. 8'10.
Hvar: glavna naklada duhana 1% za ožujak 1915 kruna 15'09.
Supetar: Eterović Antun 1% za ožujak 1915 kr. 2'65.
Zlosela: Radić Marija nadučiteljica kr. 3'99.
Ercegnovi: Repanić Pavao kr. 6 — muška škola kr. 3'04.
Podstražje (Vis): muška škola kr. 8.
Rab: općina kr. 34'40.
Zara: C. P. Bianchi farmacistica kr. 20.
Krušvica: pučka škola kr. 5.
Siverić: činovnici rudokopa kr. 22.
Novajla: fin. nadstražari Kraljev Božo i Filipović Josip po kr. 3. (Sl. jedi).

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Uredu «Objavitelja Dalmatinskoga» u Zadru. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'«Avvisatore Dalmato» in Zara.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Dreuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkisha: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst —

Naklada dopisnica.
Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR - E. MIKULA - ZADAR
ulica Sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Božićnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5. — Cigaretnog papira Riz i svih vrsti. — Fotografskih potrepština.

Emailiranih Tablica
za dućane i urede.

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Novost! Špaga od papira od 1/2 do 6 mm. po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdenom žicom 3 mm. kg. K. 7.80.
Dotplata od gume samo za trgovce na veliko.

Najveći import kave
Delia i Holujević, Zagreb
nudi dok zaliha traje

SANTOS (zelenkastu Java)	po K 1000
MENADO LIBERIA	„ „ 1050
ZIKORIA otvorena	„ „ 300

sve po 100 kg.

Kuhalo i brzovar na petrolej
Zajamčena sigurnost!
Zajamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!
Bez šuma!
Bez dima!

Bez zacepljenja!
Bez predgrijanja sa spiritalom!

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%, Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIATA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscaso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

„Aga“
Najfiniji papir za cigarete.

Skladište na veliko:
V. Göszl u Zadru.

Cijena 10 kutija po 100 omotića u kutiji K 50.--
franko uz pouzede.

Sa narudžbama valja se požuriti.

Stigla je velika partija **BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA**, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 dkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Odprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomiješćuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Palazi se na prodaju kod svakog trgovca. — — — — — **Direktan uvoz iz Njemačke.**

Narudžbe šalju se tvrdki **MARCELLO PATTIERA -- Zadar.** Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.
Brzjavci: PATTIERA -- ZADAR.

„BLANKA“